

**Uchwała Nr 185/14**  
**Sejmiku Województwa Mazowieckiego**  
**z dnia 7 lipca 2014 r.**

**w sprawie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności i stwierdzenie niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego**

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 188 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.<sup>1)</sup>) oraz art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 27 pkt 1, art. 29 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.<sup>2)</sup>) – uchwala się, co następuje:

**§ 1.**

Postanawia się wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności i stwierdzenie niezgodności przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.<sup>3)</sup>), z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, tj.:

- 1) art. 36 ust. 10, w związku z art. 24, art. 25 i art. 31 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jako niezgodnego z zasadą państwa prawnego zawartą w art. 2, w związku z art. 167 ust. 2 i ust. 3 oraz w związku z art. 165 ust. 2 Konstytucji RP przez to, że znosi konstytucyjnie gwarantowane pojęcie subwencji należnej oraz że przewiduje pobranie wpłaty na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w wysokości wyższej od należnej;
- 2) art. 35 ust. 4, w związku z art. 31 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jako niezgodnego z zasadą proporcjonalności zawartą w art. 2, w związku z art. 165 ust. 2 oraz w związku z art. 167 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP przez to, że zamyka drogę sądową do kształtowania wpłaty na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w wysokości gwarantującej województwom zachowanie istotnej części dochodów własnych dla realizacji zadań własnych.

---

<sup>1)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz z 2009 r. Nr 114, poz. 946.

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2000 r. Nr 48, poz. 552 i Nr 53, poz. 638, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2005 r. Nr 169, poz. 1417 oraz z 2009 r. Nr 56, poz. 459.

<sup>3)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 857, z 2011 r. 139, poz. 814, Nr 207, poz. 1230 i Nr 234, poz. 1385, z 2012 r., poz. 354, z 2013 r. poz. 193 i 1609 oraz z 2014 r. poz. 348 i 379.

## **§ 2.**

Do przygotowania wniosku, o którym mowa w § 1, i dokonania wszelkich czynności zmierzających do jego złożenia oraz do reprezentowania Sejmiku Województwa Mazowieckiego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, upoważnia się Adama Struzika – Marszałka Województwa Mazowieckiego, z prawem do udzielania dalszych pełnomocnictw.

## **§ 3.**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

## **§ 4.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku  
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

## Uzasadnienie

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) zawiera, w ocenie organów Samorządu Województwa Mazowieckiego, w art. 35 ust. 4 oraz art. 36 ust. 10, regulacje niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie organów Samorządu art. 36 ust. 10, w związku z art. 24, 25 i 31 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego godzi w zasadę państwa prawnego wyrażoną w art. 2, w związku z art. 167 ust. 2 i ust. 3 oraz w związku z art. 165 ust. 2 Konstytucji RP przez to, że znosi konstytucyjnie gwarantowane pojęcie subwencji należnej oraz że przewiduje pobranie wpłaty na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w wysokości wyższej od należnej.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 36 ust. 10 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, jednostka samorządu nie może dochodzić zwrotu kwot nadpłaconych tytułem wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą/ regionalną subwencji ogólnej, pomimo, iż ustalenie kwoty należnej następuje na podstawie kryteriów ustawowych. Nadpłacona w sensie ekonomicznym kwota nie staje się nadpłatą w sensie prawnym, czyli kwotą nienależną budżetowi państwa, pomimo, iż mechanizm wyrównawczy konstytucyjnie uzasadniony jest tylko wówczas, gdy działa tylko w zakresie niezbędnym, tj. uzasadnionym koniecznością poziomego wyrównania potencjałów dochodowych samorządów danego szczebla. Z drugiej strony, po stronie beneficjentów subwencji, regulacja art. 36 ust. 10 powoduje, iż w przypadku otrzymania subwencji w kwocie niższej od należnej – jednostce nie przysługuje możliwość domagania się wypłaty powstałej różnicy. Takie rozwiązanie godzi w zasadę demokratycznego państwa prawnego, podważa zaufanie do stanowionego przez nie prawa, a także godzi w samodzielność samorządów podlegającej ochronie sądowej.

Z kolei art. 35 ust. 4, w związku z art. 31 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego pozostaje w sprzeczności z zasadą proporcjonalności wyrażoną w art. 2, w związku z art. 165 ust. 2 oraz w związku z art. 167 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP przez to, że zamyka drogę sądową do kształtowania wpłaty na część regionalną subwencji ogólnej dla województw w wysokości gwarantującej województwom zachowanie istotnej części dochodów własnych dla realizacji zadań własnych.

Należy bowiem zauważyć, iż w prawie podatkowym zasadą jest, iż na wniosek uzasadniony ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, istnieje możliwość stosowania ulg (odroczenie zapłaty, umorzenie należności, rozłożenie należności na raty) w spłacie zobowiązań. Natomiast art. 35 ust. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w przypadku obowiązku dokonywania wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw odbiera możliwość ubiegania się o przyznanie jakiegokolwiek ulgi, stanowiąc wprost, iż do tego rodzaju wpłat „nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa dotyczących odraczania terminu płatności podatku lub zapłaty zaległości podatkowej, rozkładania na raty podatku lub zapłaty zaległości podatkowej, a także umarzania zaległości podatkowej oraz odsetek za zwłokę”.

Funkcjonowanie tego przepisu pozbawia jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane do dokonywania wpłaty do budżetu państwa, możliwości domagania się ograniczenia negatywnych skutków działania mechanizmu korekcyjno-wyrównawczego w postaci nadmiernego ubytku dochodów własnych w okresie dekonunktury, a także nie pozwala na dostosowywanie wysokości tych wpłat do rzeczywistej kondycji finansowej samorządu nawet wówczas, gdyby było to ze wszech miar słuszne i uzasadnione interesem publicznym. Przepis ten dodatkowo przyczynia się do wypaczenia instytucji mechanizmu wyrównawczego, tworząc bezwzględny system służący odbieraniu dochodów własnych samorządu pomimo braku wystarczających środków na realizację zadań tego samorządu.

Przepis art. 35 ust. 4 w obecnym brzmieniu stanowi *lex specialis* w stosunku do ust. 3, gdzie zapisane zostało, iż zasadą jest, że do wpłat określonych w art. 29-31 ustawy, przepisy działu III Ordynacji podatkowej stosuje się odpowiednio. W konsekwencji, pomimo, iż w stosunku do zobowiązań objętych reżimem Ordynacji podatkowej, zasadą jest dopuszczalność stosowania ulg w spłacie, przepis art. 35 ust. 4 uniemożliwia Samorządowi Województwa Mazowieckiego wystąpienie do Ministra Finansów o udzielenie jakiegokolwiek ulgi w spłacie zobowiązań z tytułu wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw. Dzieje się tak pomimo, iż w świetle zapadłego 4 marca 2014 r. wyroku Trybunału Konstytucyjnego sygn. akt K 13/11, nie można mieć wątpliwości, iż w przypadku Samorządu Województwa Mazowieckiego spełnione zostają obie przesłanki ustawowe: zarówno ważny interes podatnika, jak i interes publiczny.

Mając na uwadze powyższe postanawia się wystąpić z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności przepisów art. 35 ust. 4 i art. 36 ust. 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, i stwierdzenie ich niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie wskazanym w treści uchwały.